

2000-04-28

231-4706-99
2502170

Enligt sändlista

JOKKMOKKS FJÄLLURSKOGSRESERVAT

PÄRLÄLVENS FJÄLLURSKOG

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Det befintliga naturreservatet Pärlälven 1988-05-10 (221-9938-87, 2502053) skall med oförändrade föreskrifter ingå i det nya reservatet som får namnet Pärlälvens fjällurskog.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn:	Pärlälvens fjällurskog
Kommun:	Jokkmokk
Lägesbeskrivning:	43 km V om Jokkmokk. Blå kartan 27H, 26H, 26I, 27I
Area:	115 802 ha
Därav landarea:	108 814 ha
Naturtyper:	Hällmark, block-stenmark, grus-sandmark 2 184 ha Vatten 6 988 ha Barrskog (inkl. fjällbarrskog) 50 530 ha Lövskog (inkl. fjällbjörkskog) 27 743 ha Myrmark 11 342 ha Hedmark 16 621 ha Övriga marker 337 ha
Markägare:	Staten. Statens Fastighetsverk, Naturvårdsfonden (del av området).
Omfattning:	I området finns enklaver av enskild mark, bl a ströängar. Dessa omfattas ej av föreskrifterna. Områden med gällande gruvrättigheter (bearbetningstillstånd) omfattas ej av föreskrifterna.

BESKRIVNING AV RESERVATET

Längst fjällkedjans gräns mot skogslandet ligger ett i Europa unikt område med opåverkade skogsekosystem. Pärlälvens fjällurskog ingår som en ingår som en länk i den kedja av naturreservat som ligger längs fjällranden.

Pärlälvens fjällurskog utgörs av urskogsreservatet **Pärlälven** (ca 56 600 ha) samt tre fjällnära domänreservat, **Tarradalen** (ca 7 320 ha), **Harrevarto** (ca 10 080 ha) och **Palatjäkkå** (ca 40 720 ha). Reservatet gränsar i sydost mot Udtja naturreservat och ansluter i nordväst till Padjelanta nationalpark och Kvikkjokk-Kabla fjällurskog.

Reservatet karaktäriseras av terrängtäckande barrskogar, vidsträckta våtmarksområden och fjällbjörksklädda lågfjäll. Skogarna är till stor del urskogsartade och även andra ingående naturtyper är till största del opåverkade av storskaliga mänskliga aktiviteter. Reservatet utgörs av väglöst land. På grund av reservatets storlek har beskrivningen delats upp i delområden, som grundar sig på områdets tidigare indelningen i natur- respektive domänreservat.

Palatjäkkå

Reservatets södra delar utgörs av f d domänreservatet Palatjäkkå, som är ett fjällområde som domineras av fjällbjörkskog och fjällhed. Barrskog förekommer endast i den östra delen. Skogarna är gamla och de flesta bestånden har nått en ålder på över 200 år. Andelen produktiv skogsmark är liten. Tallen dominerar på torrare marker, medan granen tar över i fuktstråken.

Harrevarto

Reservatets nordöstra del utgörs av f d domänreservatet Harrevarto, ett bergsområde som till stor del utgörs av hedmark och fjällbjörkskogar. Längre ned på bergsslutningarna övergår björkskogen i barrblandskogar med varierande lövinslag. De flesta bestånden är mycket gamla, med åldrar på över 200 år. Andelen produktiv skogsmark är dock liten. I denna del av reservatet domineras berggrunden av granit, men även lättvittrad diorit samt extremt svårvittrad kvartsit förekommer. Berggrunden avspeglar sig även i vegetationen, bl a har kvartsiten gett upphov till en speciell vegetation med t ex krusbräken som är beroende av extremt fattiga förhållanden.

Pärlälven

Centralt i reservatet ligger Pärlälvens urskogsreservat. I lägre belägna delar är området bevuxet med milsvida skogar som till största del endast är obetydligt påverkade av huggningar. Generellt dominerar tallen i lägre delar, medan granen tar över i höjdlägen. I vissa områden, t ex vid Vuoskonjaure och SO Jervas finns speciellt anslående gruvvuxen tallskog. Slutningarna ner mot Karatj är påverkade av äldre huggningar och en del tallbestånd i områdets centrum har genomhuggits under 1940-1950 talet.

Tarradalen

Reservatets norra utlöpare utgörs av den mycket vackra, djupt nedskurna Tarradalen. Dalen är flera mil lång och sträcker sig från kalfjället ned till barrskogsregionen. En rik berggrund och ett gynnsamt lokalklimat har gett upphov till goda livsbetingelser för både växter och djur. Nedre delen av dalen hör till barrskogsregionen och här domineras skogen av gran, men tallen är vanlig i dalbotten. Vid Njunjesstugan ändrar dalgången

2000-04-28

231-4706-99
2502170

karaktär och en av vårt lands praktfullaste fjällbjörkskogar breder ut sig. På norra sidan av dalens vattendrag, Tarraätno, växer ängsbjörkskogar med extremt frodig vegetation. Tarradalen är en av fjällvärldens botaniskt rikaste dalgångar med sydväxtbranter, högrötsängar och ängsbjörkskogar. I de övre delarna av dalen breder ett större kalkområde ut sig, vilket avspeglas i den exklusiva floran med bl a fjällbrud. Även Tarradalens fauna är rik, med arter som t ex kungsörn, jaktfalk, järv och utter. Sjön Tarraure är också en värdefull andfågelokal.

NUVARANDE MARKANVÄNDNING

Hela reservatet utgör åretruntmarker för renskötsel. Inom området finns renskötselaneläggningar i form av stängsel och renvaktarstugor.

Mineralprospektering pågår eller kan bli aktuell inom reservatet.

GRUND FÖR BESLUTET

Pärlälvens fjällurskog hör till den fjällnära regionens mest skyddsvärda områden. I reservatet finns urskogsartade, landskapstäckande barrskogar och även de andra ingående naturtyperna; myr, fjäll, vatten, fjällhedar är opåverkade av storskaliga mänskliga aktiviteter. Reservatets fauna är rik och urskogar, sydväxtbranter och kalkområden hyser stora botaniska värden.

Inga vägar bryter in i reservatet. Reservatets stora areal ger de ingående ekosystemen möjlighet att bevaras och utvecklas genom naturlig succession.

SYFTET MED RESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara landskapets opåverkade karaktär så att urskogens och de olika fjäll- och fjällnära naturtypernas ekosystem får utvecklas naturligt. Syftet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Reservatet innebär också att sådan ekoturism som står i överensstämmelse med reservatets syften gynnas.

ÄRENDETS BEREDNING

Under åren 1987-1990 avsatte Domänverket 84 fjällnära domänreservat. Syftet var att bevara större, sammanhängande fjällnära skogsområden och angränsande fjällmark. Vid Domänverkets bolagisering 1992 lades förvaltningen av marken ovan odlingsgränsen på Statens Fastighetsverk medan Statens mark nedan odlingsgränsen lades på Assi Domän AB. Ett avtal upprättades dock mellan Staten och Assi Domän AB vilket innebar att samtliga fjällnära domänreservat fick överföras på Statens Fastighetsverk.

2000-04-28

231-4706-99
2502170

Under hösten 1995 träffade Statens Fastighetsverk och Naturvårdsverket en överenskommelse rörande fastighetsförvaltningen av mark med särskilt stora naturvärden. I överenskommelsen ingick bland annat de 84 fjällnära domänreservaten. Regeringen godkände överenskommelsen 1995-12-21 och gav i uppdrag till berörda länsstyrelser att med utgångspunkt i överenskommelsen besluta om erforderliga förordnanden enligt naturvårdslagen (1964:822).

I samband med genomförandet av regeringsuppdraget beslutade länsstyrelsen att slå samman vissa fjällnära naturreservat med fjällnära domänreservat samt att inkludera en del oskyddade områden i de nya reservaten. Beslutet innebär att fjällurskogsreservaten inom Jokkmokks kommun sammanförs i tre större reservatsområden med samlingsnamnet **Jokkmokks fjällurskogsreservat**. I ett senare skede kan de kommunvisa fjällurskogsreservaten sammanföras i ”**Norrbottens fjällurskogsreservat**”, en mer eller mindre sammanhängande kedja av skyddade områden längs fjällkedjan.

Det fjällnära domänreservaten Tarradalen, Harrevarto och Palatjäkkå bedöms ha så höga naturkvaliteter att bildande av naturreservat är motiverat. Det nya naturreservatet benämns Pärlälvens fjällurskog och inkluderar även urskogsreservatet Pärlälven.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ Miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § Miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom området.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

2. Fälla växande eller döda träd för annat ändamål eller tillvarataga vindfällan.
3. Dika, dämna eller utföra vattenreglering.
4. Använda kemiska bekämpningsmedel eller kalk på land eller vatten
5. Plantera in för trakten främmande växt- eller djurart

Undantag från reservatsföreskrifterna:

6. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga anläggningar, stigar, vägar, kraftledningar eller telekablar, ej heller för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
7. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för pågående täktverksamhet eller för torvtäkt med gällande bearbetningskoncession.

2000-04-28

231-4706-99
2502170

8. Områden med gällande gruvrättigheter (bearbetningstillstånd) omfattas ej av föreskrifterna.
9. Enklaver med enskild mark, ströängar och liknande omfattas ej av reservatsföreskrifterna.

Upplysningar:

Eventuell mineralutvinning skall prövas enligt bestämmelserna i Miljöbalken och Minerallagen.

För vindkraftutbyggnad gäller av länsstyrelsen fastställt policydokument (nr 7:98).

Turismverksamhet som är förenlig med skyddssyftet får bedrivas inom området.

Mineralprospektering får ske inom reservatet, se vidare under pkt E.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel
2. Besökande allmänhet

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30§ miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Skada mark eller vegetation, inklusive döda stående eller liggande träd. Det är dock tillåtet att ta ved för eldning på platsen, dock ej stående döda torrträd av tall eller gran.
2. Störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.

D. Särskilda föreskrifter angående rennärning, jakt och fiske

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen. Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall anmälan för samråd ske till länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ Miljöbalken. (Förordning 1998:904).
2. För arrendatorer av jakt, fiske och fritidsstugor skall i arrendekontraktet angivna villkor, om rätt att ta husbehovsved gälla oavsett föreskrifterna.

3. Statens fastighetsverks möjlighet att upplåta vedtäkt för närboende ska kvarstå oförändrad. Samråd om upplåtelsen skall ske med länsstyrelsen.

2000-04-28

231-4706-99
2502170

Upplysningar:

Reservatsföreskrifterna innebär ingen inskränkning av skotertrafik. Snöskoterkörning är således tillåtet i området utom i de fall reservatsbildningen berör befintliga permanenta skoterregleringsområden enligt regeringsbeslut.

Jakt och fiske är tillåtet i området. För upplåtelse av jakträtt skall de vanliga av länsstyrelsen tillämpade villkoren för jaktupplåtelse på statens mark ovan odlingsgränsen gälla.

Upplåtelser av mark för jakt- och fiskestugor eller byggande av jakttorn för älgjakt skall ske i enlighet med länsstyrelsens gällande policy för sådana upplåtelser.

Landning med flyg är tillåtet i området

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

E. Samråd om mineralprospektering

Mineralprospektering får ske inom reservatet. Länsstyrelsen föreskriver dock med stöd av 7§ Förordning (1998:904) om täkter och anmälan för samråd att anmälan för samråd enligt 12 kap 6§ Miljöbalken skall ske före prospektering.

F. Samråd om ändring av naturreservatsföreskrifter

Ändringar av naturreservatsföreskrifter skall ske i samråd med kommunen i enlighet med 7 kap 5§ Miljöbalken och 24§ 2 punkten Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm.

G. Föreskrifter rörande naturvårdsförvaltningen av naturreservatet

1. Länsstyrelsen fastställer de mål och åtgärder som framgår av bifogad skötselplan.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Norrbottens län.
3. För att åstadkomma en god lokal förankring av förvaltningen kommer ett **förvaltningsråd** med representanter för länsstyrelsen och Jokkmokks kommun inrättas.

2000-04-28

231-4706-99
2502170

Länsstyrelsens styrelse fattade 2000-04-14 i enlighet med regeringsuppdraget ett rambeslut om vilka av de fjällnära domänreservaten som skall omföras till naturreservat. Tarradalen, Harrevarto och Palatjåkkå FDR ingår bland dessa domänreservat. Dessutom beslutades om att urskogsreservatet Pärälven skall ingå i naturreservatet.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Kari Marklund. Föredragande var biolog Per-Anders Jonsson. I den slutliga handläggningen har även länsexperten för naturvård Anna von Sydow samt länsassessor Lotta Lauritz deltagit.

Kari Marklund

Per-Anders Jonsson

Detta beslut kan överklagas hos regeringen enligt bilaga 4.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Karta över reservatet som visar tidigare skyddade områden
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

2000-04-28

231-4706-99
2502170

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket			106 48 Stockholm
Statens Fastighetsverk		Storsjöstråket 15	831 34 Östersund
Statens Fastighetsverk	att. Björn Rutström	Klockarplatsen 1	962 32 Jokkmokk
Statens Fastighetsverk	att. Hans-Lennart Engström	Tingsbacka	930 90 Arjeplog
Skogsvårdsstyrelsen i Norrbottens län			973 24 Luleå
Lantmäterimyndigheten		Box 847	971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet		Box 5405	114 84 Stockholm
Vattenfall			971 77 Luleå
Vägverket Region Norr			971 25 Luleå
Banverket		Box 43	971 02 Luleå
Fortifikationsverket		Box 9102	961 19 Boden
Bergsstaten		Varvsgatan 41	972 32 Luleå
Sveriges Geologiska Undersökning		Box 670	751 28 Uppsala
Naturskyddsföreningen Norrbottens länsförbund	att. Kerstin Rönnkvist	Bredviksvägen 34	952 97 Kalix
Norrbottens ornitologiska förening		Box 193	971 06 Luleå
Jägareförbundet Norrbotten		Kronan A6	974 42 Luleå
Jokkmokks kommun			962 85 Jokkmokk
Svenska Gruvföreningen		Box 5501	114 85 Stockholm
Tuorpons sameby	att. Sigvard Pavval	Västergatan 14	962 33 Jokkmokk

KOPIA TILL

Naturvårdsregistret
Plan
Kulturmiljö
Rätts
Rennäring/Jakt
Näringsliv